

BARIS

**KORE
NERE**

TÜSTAY

Olaylar Karsısında

BASIN KANUNU:

B. M. M. bazı mühim kanunları acele olarak goruştuktan sonra basın ve af kanununa da 2 - 3 gün içinde çıkardı ve yaz tatiline girer.

Basın kanununun tam metnini henüz bilmiyoruz. Fakat bunun vadedildiği gibi basın hürriyetini sağlayan demokratik bir kanun olmadığı muhakkaktır. Zira 42 maddesi bir gün öğleden sonra konuşulup kaou edilen bu kanun, D. P. ye her türlü yararı esirgemiyen birçok basın mensupları niçte iyi bir dille bansenmiyorlar. Bihassa Başbakan ve Cumhurbaşkanı'nın tatbikatta görülecek aksaklıklara göre yeni kanun da aernai değıştirmeceğini söylemeleri busubutun manidardır.

AF KANUNU:

Af kanunu; Meclisin açıldığı ilk günlerde ortaya atıldığı halde muhteml vesilelerle geciktirildi ve bayrama iki gün kaifa çıkarıldı.

Kanun Meclisten geçerken af fa taibi olmayan suçardan 2/3 nisbetinde bir indirme yapıldı. Bu sayede bütün tanimlerini ve soyientlerini aşan bir sayıda mankum hürriyete kavuştu. Kanunun çıkması munasebetiyle radyoda konuşan İç İşleri Bakanını aitan taycaıanan mankumların bir ana suç işlememeleri aita tazyik olmaya çalışmalarını istedi. Bu sözlerle Bakan hükümetin bu nusustaki goruşunan ne kadar sathi olduğunu ortaya koydu. İşlenen suçların Sosyal sebepleri ortadan kalkmadığı bu suçlar işlenecektir. Memleketimizde suçların büyük bir kısmı toprak kavgaları yüzünden işlenir. Toprak davası dün olduğu gibi bugün de vardır. Şehirlerde işlenen suçların hepsisi işsizlik ve hayat pahalılığı ne sıkı sıkıya bağlıdır. İşsizlik ve hayat pahalılığı artarken suç işlenmesine imkân varmıştır. Bu gibi sosyal davalar halledilmedikçe İç İşleri Bakanının konuşmasının pratik hiçbir neticesi olamaz.

Istanbul Valisi de şehirde gün geçtikçe artan dilencilikle mücadelede aynı zihniyetle hareket ediyor. 20 gün içinde 145 dilencinin 75 i memleketten sevk edilmiş, 10 tanesi mahkeme kararıyla çalıştırılmaya, 11 tanesi akıl hastahanesine, 37 si Darülacezeye, 25 de dilenci kampına gönderilmiş. Bu tedbirler memleketine gönderilenlerin geri gelmesi, hastahane ve kampların dilencilerle dolmasından başka hiçbir netice vermez.

GREV HAKKI:

Bu şiar/D. P. nin birçok işçiler tarafından tutulmasını sağladı. Onu iktidara getiren amullerden biri oldu. İşçilerin de yamalı tazyiklerine rağmen bu hak henüz tanınmadı. Çalışma Bakanı işçiyi alakadar eden kanunları değıştirmeye hazırlanırken mevcut sendikaların fikirlerini soruyor. Bu arada grev hakkınında yakında toplanacak ve işçilerle işverenlerin iştirak edeceği iş kongresinde şekilleneceğini bildiriyor.

Amerikanın tazyikile serbest iktisat rejimine dogru yapılan mecburi gıdış sanayicilerimizi çok müsğul bir duruma soktu. Maliyet niyatlarını asgari haddede düşürmek için elden gelen bütün gayretler sarfediliyor. Bunun da yükünü işçi sınıfı çekiyor.

Vaziyet böyle iken işçilerle işverenlerin iştirak ettiği bir toplantıda grev hakkı mevzu bahis olunca hükümetin işverenlerin tarafını tutacağı muhakkaktır. Bu vesileyle «Millî Ekonominin korunması» gibi büyük lâflar edilecek ve buna benzer mülahazalarla grev hakkı kabul olduğu kadar tandit edilecektir. Böylece memleketin çoğunluğu nun menfaati değil mahdut bir zümrenin menfaati ön plana alınmış olacak, çalışan kutile dahada kötü bir duruma düşecektir. Memleketin hayrına olan iktisadi politika ancak bağımsız olan politikadır. Amerikanın dikte ettiği politikaya uyukça tediye birliği, ticaret serbestisi gibi yollar kabul edildikçe bu gibi çıkmazlar içinde boalamak mukadderdir.

SIYASİ MANEVRALAR :

Amerikanın siyasi sahadaki faaliyetinin esası yeni ihtilal zeminleri hazırlamak ve bunları körüklemektir.

Bu faaliyetin şu sırada Doğu Akdeniz ve İran'a teksif edilmesi bizi haklı olarak endişelendiriyor. Yugoslavya, İran ve Yunanistan'a karşı silahlı bir hareket yapılacağı iddiaları zaman zaman ve ısrarla ortaya atılıyor, bunlar etrafında yaygırlar koparılıyor. Böylece siyasi huzursuzluk körükleniyor. Hele 1 No. lu Amerikancı Yalman'ın tam şu sırada yazdığı makaleler Amerikanın Türkiyeden neler beklediğini göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Yalman son bir iki makalesini, bu güne kadar kendisine yakıştıramadığı için olacak hiç ellemediği bir

konuya tahsis etmiş: Halk demokrasilerindeki Türk ırkından azınlıklara işkence yapıldığı hakkındaki iddiaları, durup dururken tazeliyen Yalman, hükümetten bu hususta azımlı bir politika beklediğini yazıyor. Bir başka yazısında da, artık Türk ye için tarafsız kalmanın mümkün olmadığını; Amerika ile tam bir işbirliği halinde tepeden tırnağa kadar silâhlanmaktan başka çikar yol bulunmadığını ifade ediyor ve bu suretle Yalmanın, Amerikanın harp kışkırtıcılığı politikasının Türkiyede sözcülüğünü yapıyor.

Amerika bu gibi hareketleri teşvik ve tahrik etmekle Kore'deki tecavüze benzer tecavüzlerde bulunabilmek için zemin hazırlıyor.

Bir panik havası yaratması ve Amerikan kolonisi Türkiyeyi terke davet etmesi itibarile Amerikan konsolosluğunun yaptığı tamim bu görüşümüzü teyid eder mahiyettedir.

EKONOMİK OLAYLAR GEÇİM ENDEKSİ:

Istanbul Ticaret Odası Haziran 1950 ayına ait geçim endeksinin neşretmiştir. Üç çocuklu ve orta halli (!) bir ailenin normal masraflarına göre tertiplenen bu endekste, 1938 Haziranında 113 lira 77 kuruşla geçinebilen (!) bir aileye bugün 309 lira 72 kuruş lâzımdır. Güne halkın sefaleti ile âdeta alay eden bu endekse göre; hayat Mayıs ayına nisbetle Haziranda yüzde yedi büyük ucuzlamıştır. Halbuki, yeni fidarin unlu ve şekerli maddelerin fiyatlarına gayet küçük ölçüde tesir eden ucuzluk tebirlerine rağmen halkın geçim seviyesinde hiç bir esaslı ferahlık temayülü yoktur. Bir kaç aydır müşahede edilen cüz'i ucuzluğun da senelik vasatiye tesiri olmaıcağı tahmin edilmektedir.

MAHSUL DURUMU:

Hayat pahalılığını gittikçe şiddetle hisseden geniş ziraî nüfusun durumunda da, maalesef bir sâlah alâmeti yoktur. Bu sene miktar itibariyle bol alacağı tahmin edilen hububat mahsülünün kalite itibariyle kifayetsiz olduğu söylenmektedir. İhracat şöyle dursun, Pakistan'dan yeni den 25 bin ton buğday getirtileceğine dair haberler de bu kötü rivayetleri desteklemektedir. Bu arada, haşarat yüzünden pamuk ve fındık mahsüllerinin de zarar gördüğü ve meselâ, fındık rekoltelinin yüzde otuz ilâ kırk noksan olacağı haber verilmektedir. Çok geniş bir müstahsil zümresi ile ihracatçıları düşün-

düren tütün meselesi de geniş bir müstahsil zümresi ile ihracatçıları düşündüren tütün meselesi de ciddiyetini muhafaza ediyor.

Son defa, Batı Almanya İthalât komitesinin neşrettiği «Almanya tütün satacak memleketler listesi»nde Türkiyenin adı bulunmuyormuş. Rakip Virginia tütünleri karşısında Almanya gibi bizim için hayati önemi olan bir pazar ve çok kıymetli bir döviz kaynağı göz göre göre kaybedilmektedir.

YENİ DİŞ TİCARET REJİMİ:

İhracat mevsimi yaklaştığı halde, yeni dış ticaret rejimi henüz tatbik mevkiine kolanamamıştır. Çünkü bir taraftan Avrupa tediye birliği gerekli direktifleri göndermemiştir; bir taraftan da ithalât ve ihracatçılarla sanayicilerin çatışan menfaatlerini barıştırmak kabil olmamıştır.

Kendi memleketinde şiddetle himaye taraftarı bulunan Amerikanın zoru ile kabul edilmek mecburiyetinde kalınan Liberasyon rejiminin, tacirleri bazı formalite külfetlerinden kurtarmasına mukabil, bilhassa yerli sanayimizi daha fazla harabiye sürükleyeceği şüphesizdir. Serbest ve ucuz ithal edilecek yabancı sınaî mamuller karşısında yerli sanayi'in dayanması imkânsızdır. Bu sebeple yakında yeniden onbinlerce işçinin işsizler ordusuna katılması mukadderdir.

Yeni rejime göre, ihracattan elde edilecek dövizlerin yüzde otuz ilâ yüzde yüz nisbetinde ihracatçıya bırakılması halinde derhal karaborsaya düşecek olan bu dövizlerin paramızın zaten düşük olan dış değerini daha da düşürerek zamansız yeni bir devalüasyon doğurmasından endişe edilmektedir.

KORE SAVAŞININ PIYASAYA TESİRİ:

Kore savaşı yüzünden kauçuk, kalay, çelik, yün ve deri gibi stratejik ham maddelerle beraber altın fiyatları da yükselmiştir. Bu artışların stok temayüllerinden ileri geldiği besbellidir. Stok temayülü ise, barış ekonomisinin harp ekonomisine geçişi gösteriyor. Truman'ın Amerikan ekonomisine geniş ölçüde müdahale yetkileri tanınması ve yeniden bir takım silâh fabrikalarının faaliyete geçmeleri, Amerikanın üçüncü dharbinin son hazırlıklarıyla ilgili olduğunda şüphe bırakıyor.

— Devamı 11 ir

Barış yolunda bir hamle

BÜTÜN TÜRK MİLLETİYLE BERABER «DEMOKRATİK YOLDA GELİŞMEĞE VE TERAKKİ YOLUNDA İLERLEMEĞE ÇALIŞAN MEMLEKETİMİZİN GELECEĞİ BAKIMINDAN ŞEREFLİ BİR BARIŞIN İDAMESİNİ HAYATİ BİR ZARURET» SAYAN «SİVİL HALKA KARŞI KİTLE HALİNDE İMHA SİLAHLARININ KULLANILACAGI BİR HARPTEN BÜTÜN MİLLETLER GİBİ, TÜRK MİLLETİNİN DE BU SİLAHLARIN KANUN DIŞI EDİLMESİNİ» ACİL BİR DAVA OLARAK KABUL EDEN **BARIŞ SEVERLER CEMİYETİ** ÇOKTANDIR HİSSETTİĞİNİZ EN HAYATİ BİR İHTİYACI KARŞILAMIŞ OLUYOR.

Emperyalistler, Korede açtıkları harbin sahasını genişletmek için, bağımsızlıklarını yokettikleri milletleri birer birer ateşe sokmağa başladılar. Tehlike büyüyor. Ölüm ve yıkım tehdidi savuranların menfur gayretleri hergün biraz daha artıyor. Harp kıstırtıcıları, basınları, radyoları, diplomatları ve silâh fabrikalarıyla seferber olmuşlardır. İnsanlığı, bütün medeniyet eserlerini yok etmek için yeni yeni plânlar çiziliyor, yeni icatlar peşinde koşuluyor. Barış tehlikeli anlar geçiriyor.

Fakat yaşamağa azmeden daha iyi bir hayata doğru hamle eden milletler harp istemiyor. Harp tehlikesi arttıkça barış uğrunda savaş sertleşiyor, barış için savaşın önemi, barışı kuvvetlerin gayretleri artıyor. Harp aleyhindeki faaliyetlerin ölçüsü emperyalistler için düşündürücü bir mahiyet aldı; barışsever insanların yükselen sesleri harp kundakçıları için daha korkunç olmağa ve daha gür çıkmaya başladı. İnsanlığın hamisi rolünde görünmeğe çalışan harp kundakçıları milletlere güvensizliklerinin tabii bir sonucu olarak atom ve hidrojen bombası gibi silâhlarla şantaj yapmağa insanlığı topyekûn yoketmek tehditlerini savurmağa başladılar.

Bu tehditler yer yüzünün bütün namuslu insanlarını ayaklandırdı. Atom bombasını ilk olarak kullanacak hükümetin harp suçlusu ilân edilmesi hükmünü şimdiden imzalamaya teşvik etti. Ölçüsü itibariyle dünyamızın şimdiye kadar görmediği bir hareket doğurdu. Harp kıstırtıcıları karşularında milletleri buldular. Bu engel olmasaydı harp çoktan çıkabiliydi.

Kore'ye karşı girişilen silâhlı istilâ hareketi harp tehlikesini büsbütün artırmış olmakla beraber emperyalistlerin ümitlerini, cesaretlerini bir hayli kırdı da muhakkaktır. Kore halkı, silâh kuvvetsiz memleketi istilâ edilmek istenen bir milletin nelere muktedir olduğunu gösterdi. Gerek Uzak—Doğuda gerek istisna uğramış diğer memleketlerde emperyalistleri bekleyen akıbetin misalini Kore'de de Kore halkı vermiş bulunuyor.

Emperyalistlerin harbe giden yol üzerinde gördükleri en büyük engel milletler ve onların hak ve hürriyetleridir. Onlar için harbe hazırlanmanın ilk şartı halkı Demokratik haklarından mahrum ederek kısıvrak bağlamaktır. Hitler ve Musolini ilk harp hazırlıklarına böyle başlamışlardı. Bugün Amerikan emperyalistleri de bu yol üzerindedirler. Onların bizde ki yardakçıları memleketimizde aynı şeyi tavsiye ediyorlar. Memleketimizi harp ateşine doğru sürükleyen Amerikalı tekelcilerin bizdeki en sadık dostu Yalman, -Vaşington'dan meş'um bir emirle gelen asker üniformalı senatör Cain'in vazifesini kolaylaştırmak için olacak yazdığı makalelerle bir taraftan komşu memleketlere karşı kin ve nefret uyandırarak bir duman perdesi yaratmaya çalışırken öbür taraftan, geride kalan son Demokratik haklarının millettan gasbedilmesi tavsiyesinde bulunması boşuna değildir. Yalman, herşeyden evvel barışı savunan bazı gazete ve dergilerin kapatılmasını zaten boğucu olan havanın büsbütün tahammül edilmez bir hale sokulmasını harp kundakçıları için daha elverişli bir havanın yaratılmasını istiyordu. Amerikan harp makinasının kolayca işleyebilmesi için buna ihtiyaç vardır.

Fakat Emperyalistlerin gayretlerine, Yalman ve ayakdaşlarının provakasyonlarına rağmen Türk milleti barış istiyor. Bu uğurda savaşıyor ve savaşacaktır. Yaygaralar halkımızın gür sesini boğamayacaktır.

Barış hareketini sindirmek için başvurulan kanunsuz müdahaleler bizde bu hareketini başka memleketlerdeki ölçülere ulaşmasına şimdiye kadar imkân vermedi. İçinde yaşadığımız şartlar kanunun verdiği mahdut hakların bile kullanılmasına engel oldu. Bu yüzden bizde barış mücadelesi daha ziyade bu harekete karşı yapılan kanunsuz müdahalelerle savaşmak şeklinde kendini gösterdi.

Bugün memleketimizde barış hareketi yeni bir hamle yapıyor. Barışı gaye edinen yeni bir cemiyet kurulduğunu

iş sayfalarımızda tafsilâtiyle okuyacaksınız. Bütün Türk milletiyle beraber «Demokratik yolda gelişmeğe ve terakki yolunda ilerlemeye çalışan memleketimizin geleceği bakımından şerefli bir barışın idamesini hayatî bir zaruret» sayan, «Sivil halka karşı kitle halinde imha silâhlarının kullanılacağı bir harpte bütün milletler gibi, Türk milletinin de bu silâhların kanun dışı edilmesini» âcil bir dava olarak kabul eden **BARIŞ SEVERLER CEMİYETİ** çoktandır hissettiğimiz en hayatî bir ihtiyaçı karşılamış oluyor.

Barış tehlikesinin ciddi bir şekil aldığı bir zamanda, Amerikan emperyalistlerinin ve barışı kundaklayıcı kuvvetlerin hüküm sürdüğü bir yerde hizmet etmek zorunda olan bu cemiyetin mücadelesi kolay olmayacaktır. Fakat o, bütün namuslu Türk aydınlarına ve bütün millete güvenerek gayesine doğru cesaretle yürüyebilir. Yabancı kuvvetlerin ve haris menfaatlerin baskısı altında harp uğurumunun kenarına kadar sürüklenen bir memleketin aydınları şerefli bir dava karşısında ilgisiz ve tarafsız kalamazlar. Zaten barış davasına karşı tarafsızlık ta olamaz. Burada tarafsız kalmak harp kundakçılarına yardım etmekten farksızdır. Milletini ve Yurdunu seven her Türk aydını, her işçi ve köylü memleketimizde barış uğrunda mücadelenin önderi olan bu cemiyetin desteği olmak gerektir. Barış düşmanlarının serbestçe at oynattıkları bir yerde barış mücadelesi çetin bir mücadeledir. Bu davayı şüpheli bir dava gibi göstermekte harp kundakçılarının menfaati vardır. Onlara karşı müdafaa silâhını hazır bulundurmak gerektir. Yalman'a ve ayakdaşlarına göre barışı propağanda etmek «Halkı zehirlemektir.» Bu iddiada bir hakikat payı yoktur; Yaşamak ümidini harbe bağlamış kimseler için barış hakikaten bir zehirdir; öldürücü bir zehirdir. Fakat ne çare ki bütün insanlık ve bu arada Türk milleti yaşamak için düşmanlarına bu zehiri tattırmağa mecburdur.

Barış Severler Cemiyetinin Türk halkında ve Türk aydınından lâzık olduğu muzaheretini göreceğine ve tuttuğu çetin yolda yılmadan yürüyeceğine inanıyoruz.

OKUYUCULARIMIZA:

Teknik sebeplerden, dergimiz gününde çıkamamıştır. Özür dileriz.

KORE SAVAŞININ İÇYÜZÜ

Kore savaşı, dünya olayları-
nı. Türk milletine nası ters
aksettirildiğini bir ker daha mey
dana koymuştur. Gazte ve rad-
yolarımıza bakılırsa, Kõrde sa-
vaş, Kuzey Kore hükümetinin
Güney Koreye durup otururken
harp ilân etmesi ve Kuzeyli kuv-
vetlerin Günyllilere salınmasıy-
la başlamıştır. Yine ayn. gazete
ve radyolara göre, Amerikanın
bu işteki rolü hür bir milletin
göz göre göre bağzalanmasına
mani olmak için en şır fedakâr-
lıklara katlanarak ve Güven-
lik Konseyinin kararına uyarak,
Güney Kore halkının imdadına
koşmaktan ibarettir. Oysaki, Ko-
re savaşından önceki şır olaylar
bilinince, hakikatin hiç de bi-
zim başının anlığı gibi olma-
dığı anlaşılıyor.

1 — Kore kurtarılınca bir A-
merikan — Sovyet karne ko-
misyonu nezaretinde ve dört bü-
yüklerin vesayetine tabi bir
muvakkat bir Kõr hükümeti ku-
rulması hususunda, Sovyetler
Birliği, Amerika ve İngiltere mu-
tabık kalmışlardır. 27 Aralık 1945
tarihinde imzalanan bu anlaşma
hükümlerini sonradan Korenin
bütün siyasî partileriyle işçi te-
şekkülleri de kabul etmiştir. Fa-
kat Amerikalılar bu anlaşmanın
tatbikine bir türlü yanaşmamış-
lardır.

2 — Sovyetler Kuzey Kore-
deki silâhlı kuvvetlerini geri çe-
kince, Amerikalılar da Güneyde-
ki Amerikan kütalarını geri çek-
mek zorunda kalmışlardır. Fa-
kat yardım bahanesiyle birtakım
askerî heyet ve birlikleri yine
de Korede bırakmışlardır.

3 — Amerika, Koreye, yukar-
da bahsettiğimiz anlaşmada adı
geçen Sovyet — Amerikan kar-
na komisyonu yerine kaim ol-
mak üzere, sade kendisine tabi
bir Birleşmiş Milletler Komisyo-
nu yollatmıştır. Sovyetler Birli-
ği bu komisyonu tanımamıştır.

4 — Amerikanın sadık bir ben-
desi olan Syngman Rhee adın-
da bir şahsa, Güney Korede bir
hükümet kurdurtulmuştur. Syng-
man Rhee iktidara geçer geç-
mez tam bir terör rejimi tatbi-
ka başlamıştır. Sağcı partiler da-
hil, siyasî partilerin çoğu kanun
dışı edilmiştir. Ve liderleriyle
birlikte 478 bin yurtsever hapis-
lere atılmıştır. Kuzeyle Güneyin
birleşmesini istemek suçların ne-
ağırı sayılmış ve 1946 danberi
100 bin yurtsever bu sebeple kat-
ledilmiştir. Asayiş korumağa,
halkın nefret ettiği Japon po-
lisi memur edilmiştir. İngilizce
resmî dil diye tanınmıştır.

5 — Güney Kore halkının
%90 ı Syngman Rhee ve hükü-
metine karşı cephe almıştır. Da-
ğa çıkan partizanların 100 bin
kadar olduğu söyleniyor. Kuzey-
lilere sempati beslemekle itham

edilmesine imkân olmayan bir
zat, Kore Meselesi Enstitüsü baş-
kanı Yongung Kim, geçenlerde
Birleşmiş Milletlere başvurarak,
Kore'de sivil idarenin de ele a-
linmasını istemiş ve aynen şun-
ları söylemiştir: «Sadece askerî
harekâtla mesele hallolmaz. Hal-
kın sevgi ve müzaheretini kazan-
mak da lâzımdır. Halk Syngman
Rhee hükümetini sevmiyor. Bas-
kı siyaseti ve kötü idare bir hü-
kûmeti halka sevdirecek şeyler
değildir.»

6 — Syngman Rhee ve hükü-
meti Kuzey Koreyi ilk fırsatta
istilâ edeceklerini tekrarlayıp
durmuşlardır. Meselâ 7 Ekim
1949 günü United Press muhabi-
rine verdiği demeçte, Syng-
man Rhee, Kuzy Kore başkenti
ni işgal için sadece üç günün
yeteceğini söylemiştir. France
Presse muhahirine beyanatta bu-
lunan Güney Kore dışişleri ba-
kanı Tchang - Tai - Ksang da,
aynen şöyle demiştir: «Kuzey
Kore toprakları da bize aittir.
Eğer aradaki ihtilâf barış yolu-
la halledilemezse, Kuzey Koreyi
silâh kuvvetiyle zaptedeceğiz.»

7 — Kore yarımadasının stra-
tejik önemini de gözden kaçır-
mamak gerek. Kore, Amerikan
işgalinde olan Japonyadan an-

cak 150 kilometre mesafededir.
Ve Çini yahut Sovyetler Birli-
ğini istilâyı düşünenler için, pa-
ha biçilmez bir köprü başıdır.
8 — Kuzey Kore Güney Ko-
re arasındaki iktisadî bünye
farkı da unutulmama-
lıdır. Korenin endüstri ve ma-
den kaynakları hep kuzeydedir.
Güney sadece ziraat memleketi-
dir. 1949 danberi Amerikadan
yılada 100 milyon dolar yardım
gören Güney Kore hükümeti
bütçesini ve ticaret müvazenesi
ni bir türlü denkleştirememiş-
tir. Memlekette korkunç bir enf-
lasyon ve işsizlik vardır. Üste-
lik bu yıl, pirinç mahsulünü A-
merikalılar Japonyaya yolladık-
larından, bir de kıtlık tehlikesi
başgöstermiştir.

9 — Geçen Mayıs sonunda
Güney Korede genel seçimler
yapılmıştır. Teror ve baskıya
rağmen, oylar tasnif edilince gö-
rüldü ki, Amerikalıların iktida-
ra oturduğu Syngman Rhee ve
arkadaşları hezimete uğramış-
lardır. Yeni milletvekilleri po-
lisçe tanınmış kimseler değildi.
Kendilerine bağımsız diyorlar-
dı. Amerikalılar bu bağımsızlar-
dan ürktüler. New York Times,
31 Mayıs tarihli sayısında, bun-
lardan çoğunun kızıl olmaların

dan korkulduğunu yazdı.

10 — Tam bu sıralarda, yani
Güney Kore parlamentosunda
çoğunluğu ele alanların Ameri-
kaya sadakat dereceleri henüz
belli değil ve memleketin bir-
leşmesi lehindeki cereyan da ye-
niden alevlenmişken, Kuzey Ko-
re radyosu, bütün siyasî partile-
re, işçi ve gençlik teşekkülleri-
ne ve tekmil Kore halkına hi-
taben bir çağrı yayınlamıştır.
Bu çağrıda: a — Kuzey ve Gü-
ney parlâmentolarının birlikte
yeni bir teşrii Meclis seçmesi;
b — bu meclisin bütün Kore i-
çin tek bir anayasa hazırlama-
sı; c — Memlekette yeni seçim-
ler yapılması; ç — Kuzey ve Gü-
ney ordu ve polisinin birleştiril-
mesi; d — Siyasî af ilân olun-
ması; demokratik hak ve hürri-
yetlerin tanınması; ve yabancıla-
ra alet olan Syngman Rhee ve
ortaklarının derhal tevkif edilip
yargılanmaları istenmekteydi.
Kuzey Kore radyosu, bu çağrıyı
yayınladıktan sonra, adlarını bil-
dirdiği üç temsilcinin, yanları-
nda bu çağrının örnekleri oldu-
ğu halde, 10 Haziran sabahı, 38
inci arz dairesi üzerinde kâin
Yohyon köyüne varacaklarını ve
akşama kadar orada kalıp Gü-
neyden gelecek siyasî parti, ku-
rum ve dernek temsilcilerini bek-
liyeceklerini ilân etmiştir. Bir-
leşmiş Milletler Kore Komisyo-
nu başkanı bu çağrıya Seul Rad-
yosunda cevap vermiş ve Kuzey-
li temsilcilerle temas etmekten se-
vinç duyacağını ifade etmişti. Fa-
kat 10 Haziran sabahı Kuzeyli
Temsilciler buluşma yerine gel-
dikleri vakit, Güneyli birliklerin
makinalı tüfek ateşiyle karşılaş-
mışlar ve bir müddet sonra ya-
kalanarak Seul'a götürülmüşler
ve hapse atılmışlardır.

12 — Amerikan dışişleri müs-
teşarı Foster Dulles'in Güney
Koreyi ziyareti, garip bir tesa-
düf eseri olarak aynı günlere
rastlamıştır. Tokyoda Mac Art-
hür'le gizli bir konuşma yaptıktan
sonra Koreye geçen Dulles,
Güney Kore parlamentosu önün-
de şu pek mânalı sözleri sarfet-
miştir: «Bütün dünyanın gözleri
Güney Koreye çevrilmiştir. Gü-
ney Kore aslâ yalnız değildir». Bu
sözler 18 Haziran günü söy-
lenmişti, 25 Haziran sabahı harp
başlamıştır.

Bu olayla bilince, Korede
hangi tarafın hangi tarafa sal-
dırdığı noktasında aslâ tereddüt
olunamaz. Kore savaşı Amerika-
nın tahrikiyle, Syngman Rhee-
nin Kuzeye saldırması üzerine
başlamıştır. Aynı zamanda şu-
da sabit olmuş oluyor ki, Kore
savaşı, Kuzeyli halkla Güneyli
halk arasında bir kardeş birleş-
mesi da değildir. Bu, o
Kore halkının, Amerikan
tevlilerine ve onların yer-
lerine harşı giriştiği bir
müdafaa hareketi, bir
tuluş savaşıdır.

Türk Barışseverler Cemiyetinin Basına Tebliği :

14/7/1950 tarihinde, Avukat, Muharrir, Doçent, Mimar,
Ressam, Heykeltıraş gibi münevverlerin teşebbüsü ile kuru-
lan «TÜRK BARIŞSEVERLER CEMİYETİ» nin gayesi ana-
nizamnamesinde ifade edildiği gibi: «Demokratik yolda ge-
lişmeye ve terakki yolunda ilerlemeye çalışan memleketimizin
geleceği bakımından şerefli bir barışın idamesi hayatî bir zaru-
rettir.

«Sivil halka karşı kitle halinde imha silâhlarının kul-
lanılacağı bir harpte bütün milletler gibi, Türk Milletinin de
bu silâhların kanun dışı edilmesini istemesi en âcil bir dâ-
vadır.

«Türk Barışseverler Cemiyeti'nin gayesi, Türk halkının
bu barış ihtiyacına tercüman olarak şerefli ve sağlam bir ba-
rışın kurulması için kanunlarımızın çerçevesi içinde gerek-
li faaliyet ve neşriyatta bulunmak ve bütün demokratik da-
valarda olduğu gibi, en hayatî bir ehemmiyeti olan barış dâ-
vasında da halkımızın iradesini belirtecek her türlü kanunî
teşebbüslere girişmektir.»

İşte, bu gaye ile kurulan Cemiyetimiz, çalışmalarının
ilk adımında, matbuatımızın kendisine destek olmasını, mem-
leketin bu hayatî dâvası bakımından, lüzumlu addetmektedir.
Dünyayı bir üçüncü cihan harbinin karanlık ihtimalleri
sardığı bugünlerde bütün insanlıkla beraber milletimizin de
en büyük dileği şüphesiz ki böyle bir facianın mutlak surette
önlenmesidir.

Barışsever Türk milletinin bu dileğini bütün dünyaya
duyurmak bakımından gazetelerimizin yapacağı büyük hiz-
metler vardır. Gazetelerimizin bu hizmeti en geniş ölçüde
yerine getirmeye çalışacaklarını ve «Türk Barışseverler Ce-
miyeti» nin çalışmalarını destekliyeceklerini umarız.

Saygılarımla
GENEL SEKRETER

Türk Barışseverler Cemiyeti kuruldu

Kuruluşunu memnuniyetle haber aldığımız «Türk Barışseverler Cemiyeti»nden gayesi ve ya pacağı faaliyetler hakkında malumat rica ettik. Cemiyet başkanı Dr. Behice Boran bize cemiyetin ana nizamnamesiyle birlikte aşağıdaki izahatı verdi:

Gerek dünyanın, gerekse memleketimizin durumu bakımından barış davası bugünün en başta gelen, en hayati ehemmiyetteki dâvasıdır. Memleketin muazzam iç kalkınma ve gelişme dâvası da buna bağlıdır, zira kalkınma ve gelişme için dahi dünya barışının muhafazası ilk şarttır.

Böyle olduğu halde gerek günlük matbuatımızda, gerekse resmi çevrelerde barış davasının ön plâna alınması şöyle dursun, bu dâvaya herhangi bir ehemmiyet verilmediği dahi görülüyor. Arasına resmi demeçlerde ve başmakalelerde Atatürk'ün «Yurtta sulh, cihanda sulh» şiarı bir ne karat gibi lâfzan tekrarlanıyor ve memleket efkârında harbin kaçınılmaz, hattâ bir an evvel başlaması şayanı tercih olunduğu gibi bir hava yaratılıyor. Halbuki memleketimiz, coğrafi durumu ve giriştiği taahhütler itibarıyla bir üçüncü cihan harbinin vukuunda ilk cephe hattında olacak memleketler arasındadır ve bu harpte atom bombası ve benzeri kitle halinde imha edici silâhlar kullanılacak olursa bunlar bizim şehirlerimizin de tepesinde patlayacaktır.

Türk halkının gerçek his ve dilekleri de yaratılmak istenen bu havaya uymuyor. Her memleket halkı gibi Türk halkı da barışseverdir. Enerjisini, harp gibi ölüm, açlık ve gözyaşından gayri bir şey getirmeyen yıkıcı faaliyetler için değil, kendi iktisadi sosyal ve siyasi davalarını halletmek ve daha müreffeh ve daha demokratik bir hayat tarzına ulaşmak uğrunda kullanmak ister. Fakat Türk halkının bu barış arzusu ve dileği. —Barış Dergisinin birkaç aydanberi yürüttüğü neşriyat istisna edilirse — şimdiye kadar kendini ifade etmek ve göstermek imkânı

bulamamıştır. Cemiyetimiz, halkımızın bu barış dileğinin bir ifadesi olarak ve vatandaşlık haklarını barış uğrunda kullanmak maksadıyla demokratik faaliyet sahasına girmektedir.

Cemiyetimiz, harbin kaçınılmaz olduğu fikrini aslâ kabul etmiyor. Bilakis şerefli ve sağlam bir barışın kurulması ve muhafazası imkânına kuvvetle inanıyor. Fakat hayattaki her iyi ve güzel şey gibi barış da ancak uğruna çalışarak, didişerek, mücadele ederek kazanılabilir. Harp hazırlığı için sarfedilen kaynaklar barış gayesine yöneltilmiş olsaydı, hem sağlam bir barış çoktan kurulmuş, hem de geriliğin ve sefaletin yeryüzünden kalkması yolunda bir hayli ilerlenmiş olurdu. Harp denilen kanlı ticarettten çıkarı olan menfaatperest azınlıkların faaliyeti buna mani olmaktadır ve şimdiye kadar geçirilen tecrübeler gösteriyor ki diplomatlar arastına da müzakereler ve hattâ arlaşmalar, barışı kurtarmaya ve muhafazaya kâfi gelmiyor.

Her memleket halkının, sizin bizim gibi alelade vatandaşların, barış davasıyla ilgilenmesi ve barışın muhafazası için büyük gayretler sarfetmesi gerekiyor. İnsan cemiyetlerinin bugün içinde bulunduğu tarihî devir demokratik gelişme devridir; yani, bütün sosyal, siyasi ve iktisadi meselelerde halkın dilek ve faaliyetlerinin mücerret, hattâ tayin edici bir unsur olarak git-tikçe ehemmiyet kazandığı bir devirdir. Barış davası da ancak umumiyetle vatandaşların ve halk kitlelerinin alâkası ve gayretleri sayesinde kazanılabilir.

İşte cemiyetimiz bu mülâhazalarla kurulmuştur. Maksadımız, gerek neşriyat, gerek konferans ve toplantılar tertibiyle, gerekse icabında resmi makamlar nezdine teşebbüslerde bulunmak suretiyle Türk halkının barış dileğine tercüman olmak ve memlekette barış şuurunun ve barış yolunda gayretlerin kuvvetlenmesine yardım etmektir.

Amerikalı Analor Kore harbinin durdurulmasını istiyorlar

Birleşik Amerika'da Barış uğrundaki savaşa büyük bir hız verilmiştir. Barışsever Amerikalılar kitle halinde Stokholm Çağrısını imzalamakta ve memleketin her köşesinde bu yolda faaliyetlere geçmiş bulunmaktadır.

Biz Brooklyn'de son günlerde Çağrışı 170 bin kişi imzalamıştır.

Geçen hafta, Kore'de bulunan 350 Amerikalı ana, Birleşmiş

Milletler Teşkilâtının binalarını önüne giderek genel sekreter Trigve Lie ile bu teşkilâtta Amerikan baş delegesi Waren Austin'i görmek istemişler, fakat adı geçenler tarafından kabul edilmedikleri için bir gösteri tertip ederek çocuklarının geri getirilmesini, Kore savaşının durdurulmasını ve Kore halkının rahat bırakılmasını istemişlerdir. Bu gösteride meşhur zenci şarkıcı Robenson'un karısı da konuşmuştur.

Barış dâvamıza indirilen bir darbe

Demokrat Partinin Yalçın'ı rolünü oynamağa heveslenen Yalman'ın provokasyonu tesirini çabuk gösterdi. Başbakan Menderes'in, barış hareketini önlemek için, noksanlığından bahsettiği ve mutlaka bulunacağını söylediği kanunî müeyyide ve hükümler beklenmeden harekete geçildi; Bugünkü İktidar partisi, bir zamanlar sözde tenkit ettiği Halk Partisi iktidarının kanunsuz hareketlerine bizzat basvormak yolunu tuttu. Barışseverler Cemiyeti kuruluşunun haftasında baskına uğradı: Kurucuları tevkif edildi, Cemiyetin bütün üyelerinin evleri basıldı kendileri karakollara sevkedilerek sorguya çekildiler. Hangi müeyyide ve hükümlere dayanıldı, bilinmez.

Sivasetle ileisi o'madığını, iktidara geçmek veya iktidarı değiştirmek gibi gayeler pesinde kosmadığını ana nizamnamesinde açıkça belirten bir cemiyete gizli ve sıvasî gayeler atfetmek, maksatları ve hizmet ettikleri menfaatler malûm bulunan sorumsuz bazı gazete ve dereğilere vakıyabilirdi. Fakat Barışseverler Cemiyetinin uğradığı mesnetsiz ithamları memleketimizde kanunun en büyük mümessillerinden dinlemek acıklı bir olaydır: İktidarın politika oyunlarında olduğu kadar icraatlarında ve sıvasî bevanatlarında da bir ace-milik, bir ölcüsizlik, bir sorumsuzluk edası sezmemek mümkün değildir. Din, bir türlü benimsemek istemediği irticaun memleketimizde bir maske olarak kullanılacak kadar itibarda olduğunu itiraf etmişti. Bugün, memleketimizde barış fikrinin mümessili olan bir cemiyete karşı acıktan acıya hücumla geçmekle, harp taraftarlarıyla barışseverlerin mücadelesi karşısındaki durumunu çekinmeden acıya vurmuş oluyor. Başbakan «Bu cemiyetin (Barışseverler Cemiyetinin) milletlerarası kökü olduğunu» söylüyor. Harp bütün milletleri ve bu arada Türk milletini tehdit ediyorsa, bütün milletlerle beraber Türk milletinin de barışı savunmasında kanunî bir mahzur var mı bilmiyoruz. Dış işleri Bakanı, Barışı savunmanın gayesi «Milletlerin mukavemetlerini içinden yıkmak olduğunu» iddia ediyor. Barış propağandasının serbestçe ve en geniş ölçüde yapıldığı memleketlerin hangi memleketler olduğu herkesçe olduğu kadar Dışişleri Bakanınca da malumdur. Barış propağandası acaba buralarda da halkın mukavemetini içinden yıkmak ve bu memleketlerin harp güçlerini zayıflatmak gayesini mi güdüyor İddiayı ileri sürenler bu soruların cevabını kolay kolay veremezler. Barış propağandasının gerçeği sahtesi o'maz; Barış barıştır. «Moskova ağzı» ne demektir?

Moskova menseli oldukları için Mendelyef kanunların doğruluğuna inanmıyalm da, Korede mektepleri üniversiteleri, hastahaneleri ve bütün şehirleri insan ariyle birlikte yok eden uçan kalelerin birer barış güvercini olduklarına mı inanalım. Amerikalı silâh tüccarlarına ve onların yordakçılara göre gerçek barış, harp demektir. Bütün dünyayı ve Türk milletini tehdit eden harp, Türk milletine ölümden başka bir şey vadetmeyen harp, Türk Barışseverler Cemiyetinin mücadele ettiği harp.

Fakat Türk milletinin barışı savunma azmini hiç bir şey kıramaz. Bu azmin en iyi mümessillerinin veri hapishaneler olsa bile.

BARIŞ

Dünya Milletlerinin Barışın Kurulması Yolundaki Faaliyetleri

VERİMLİ BİR MİTING

LONDRA'da Barış taraftarları Komitesi Bürosunun toplantısından sonra geniş bir meydana bir açık hava mitingi yapıldı. Burada onbeş bin barış taraftarı toplanmış bulunuyordu.

Birçok hatipler konuştuğundan sonra bir spiker dinleyicileri Barış Taraftarlarının sandığına yardıma çağırdı. Polis memuru hoparlör kullanarak para istemenin uygun olmadığını bildirdi. Bunun üzerine spiker hoparlörden ayrılarak gür sesi ile kimin bir lira vereceğini sordu.

Konuşmanın arastırılmasında paraları uzatan bir sürü elia kalktığı görüldü. Yardıma iştirak eden herkes dinleyiciler arasından kendine yol açıyor ve tribünü basamaklarını ta ismini okuyan spikere kadar çıkıyordu. Bir lira yardımında bulunanlardan sonra, iki, üç ve daha fazla yardım da bulunanlar oldu. Birisi B.B. C. orkestrası üyelerinin Stockholm Çağrısı altına imzalarını bir çekle beraber getirdi.

Bundan sonra miting yeniden başladı. İmza ve yardım toplama işi de bir taraftan faal surette devam ediyordu. Tam sekiz yüz lira, yani aşağı yukarı sekiz yüz bin frank toplandı. **FRANSANIN BİSPİSKOPOSU ve KARDİNALLERİ ATOM BOMBASININ İSTİMALİNİ**

TAKBİH EDİYORLAR

Stockholm Çağrısı katolik çevrelerde derin bir akis buldu. Bu çevrelerde aralarında rahipler de olmak üzere birçok kimse de ha şimdiden Çağrıyı imzaladı. İşte Stockholm Çağrısı münasebetiyle Fransanın bispiskopos ve kardinalleri bir «Barışa dair mektup» ile atom bombasının mutlak surette yasak edilmesine taraftar olduklarını ilân ediyorlar:

«Müasır ilmin büyük devletlerin emrine verdiği tahrip vasıtaları, atom bombaları, füzeler, radyoaktif gazlar, biyolojik zehirler bütün halklar için dehşetli bir tehdit tasıtmaktadır.

«Atom silâhının kullanılmasına karşı Stockholm Çağrısının, bu kâbus atmosferi içersinde, birçok mert insanı cezbediği idrak ediliyor. Bugün bizzat size, rahiplerinize, bispiskoposlarınıza bu atom silâhının kullanılmasını

takbih edip etmediğinizin ısrarla soruluyor. Böyle bir soru, İsa'nın şakirtlerine tevcih edilince onları incitiyor, isyan ettiriyor. İki sene evvel S.S. Ple XII'nin dediği gibi «gerçek insanlık duygusu» na sahip olan kimse ayırt etmeksizin askerlerle beraber sivil halkı da mahveden, insanın ilmi kudreti büyüdüğü nispette hergün daha geniş sahalar üzerine körükörüne ölüm saçan bütün modern silâhların istimalini tasvip edemez.

«Bize gelince, biz bu silâhları bütün kuvvetimizle takbih ediyoruz, nasıl ki son harpte askeri hedeflere hücum ederken aynı zamanda ihtiyarları, kadınları, çocukları da mahveden kesif bombardımanları takbih etmiştik.

«Biz şuna inanıyoruz ki insanlık, iyilik için çok verimli olabilecek bir ilmi kötülüğe doğru yönelmekle, Allahın kendisine ihsan ettiği akli lekelemiş olur.

«KEZA HALİHAZIRDA EZİCİ SORUMLULUKLAR TAŞIYAN DEVLET ADAMLARINDAN BU TAHRİP VASİTALARINI KULLANMAK GİBİ MÜTHİŞ BİR İĞVAYA KAPILMALARINI ve MÜSTEREK BİR ANLAŞMA İLE BUNLARIN İSTİMALİNİN MUTLAK SURETTE MEN'İNİ TEMİN ETMEK İÇİN MÜMKÜN OLAN HERŞEYİ YAPMALARINI İSTİRHAM EDERİZ.»

İmzalar:

Achille, Kardinal Liénart, Lille bispiskoposu; Pierre - Marie, Kardinal Gerlier, Lyon bispiskoposu; Clément, Kardinal Roques, Rennes bispiskoposu; Jeanne, Chollet, Cambrai bispiskoposu; Maurice Feltin, Paris bispiskoposu; Maurice Dubourg, Besançon bispiskoposu; Emile Guerry, Cambrai bispiskopos yardımcısı; Joseph Lefèbre, Bourges bispiskoposu.

HİRİSTİYAN OLMAK SIFATIYLA ÇAĞRIYI İMZALİYORUZ

Bir grup Fransız protestan şahsiyeti «Barış için» adını taşıyan aşağıdaki beyannameyi neşretti:

«Yeni bir harp korkunç tehditleri ortasında Stockholm Çağrısı gürledi:

« Bu çağrı dolayısıyla,

— Yarım asırlık Amerikan Barış Konferansı,

— Atom bombasının İngiliz Protestan Kiliseleri Konseyi tarafından takbihi,

— Birleşmiş Devletler Kiliseleri Federal Konseyinin «Barış için muazzam bir gayret'e» çağırın deklarasyonu,

— Kiliseler Ekonomik Konseyinin hükümetleri silâhsızlanma üzerinde anlaşmaya davet eden çağrısı,

— Beynelmül Kızıllaç'ın atom bombasının yasak edilmesi için çağrısı,

— Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Bay Trygve Lie'nin doğu ile batı arasında yeniden münasebetler kurmayı denemek için yaptığı seyahat, ile mutabiktir.

«Eğer İsa'ya sadık kalmak istiyorsak tehlike karşısında kayıtsız kalamayız. Şimdiden sonra kurtarıcı bir faaliyet iktisap edecek olan bütün bu barış lehindeki gayretleri kayıtsız şartsız tasvip etmezlik edemeyiz.

«Biz Stockholm Çağrısının en geniş bir şekilde yayılması ve Çağrıya cevap verenlerin çeşitliliğiyle, barışın korunmasında son derece ehemmiyetli bir gayret teşkil ettiğini düşünüyoruz. O müzakerelerin tekrar başlama sına doğru yeni bir merhaleyi işaret edebilir ve bir milletlerarası huzuru kolaylaştırabilir.

«Ümitte ve kederde diğer insanlarla beraber olarak biz, hep birlikte barışa münasip bir çıkar yol aramak için çırpınıyoruz ve bir atom harbi tehdidinin uyan dırdığı korkularla, kinlerle mücadele etmeğe azmetmiş bulunuyoruz.

«İsa'nın İnciline sadakatın bizim için YARIN yeni talepleri ihtiva edeceğine inanıyoruz. Hıristiyan olduğumuz için BUGÜN bu Çağrıya cevap verirken dünya barışına ve insanlar arasında uzlaşmaya yardım edebilecek herşeyi araştırmak için gayretlerimizde aralıksız devam etmeği taahhüt ettiğimizi biliyoruz.

İşte bunun içindir ki, hıristiyan olmak sıfatıyla, Stockholm Çağrısını imzalıyoruz.»

BUDİZMİN MİSYONU

Muhterem budist papaz N. Dhammaratana Barış Taraftarları Dünya Kongresi Komite Büro

sunun başkanı Bay Joliot — Curie'e şöyle yazıyor:

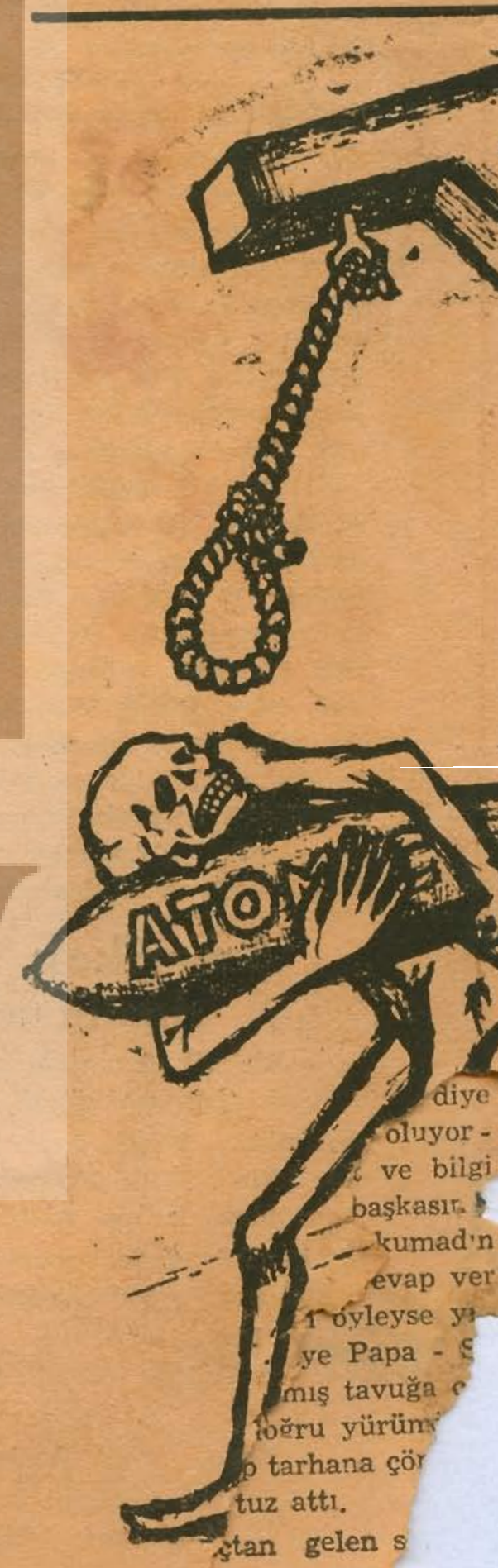
Budist papaz olduğuma göre bizzat budizmin misyonuna uygun olan barış lehindeki faaliyeti desteklemekle çok bahtiyarım.

«Benimle beraber Seylan'ın bütün budist kilisesi barış için mücadele edecek.

«Emperyalistler, Asyanın güney doğusundaki milli hareketleri ezmek maksadiyle Seylan'ı bir tecavüz üssüne çevirmeği tasarladıkları sırada sizi temin ederim ki, Seylan halkı harp için bir tek adam, bir tek kurşun, bir parça toprak vermeyecek.

«Bu adanın merkezi Kolombo'da aktedilen Barış Kongresi şehirde toplanmış olan harp kışkırtıcılarına muhteşem bir ihtarda bulundu.

Seylan Barış Komitesi, Barış Taraftarları Dünya Komitesinin çağrısını bütün kalbiyle destekler. Komite yardım toplamağa

Barışı Savunuyor!

başladı ve halktan çok sıcak bir kabul gördü.

«Bütün alimlere hitap ediyorum, onlardan ilmin insanın mahvında kullanılmasına müsaade etmemelerini istiyorum...»

BREZİLYA RAHİP VE ARTİSTLERİ

Brezilyada birçok şahsiyet atom bombasının yasak edilmesine taraftar olduklarını beyan ettiler:

Katolik rahip ve milletvekili Joao Batista De Carvalho:

«Bütün bu silâhlar imha edilmelidirler, bunlar gayri insani ve hıristiyanlığa mugayir silâhlardır, kullanılmalari insanlığın en mukaddes menfaatlerine zarar vermekten başka bir şey yapmaz.»

Brezilyanın en büyük heykeltıraşlarından biri olan Brune Giorgi: «Ben atom bombasına tama miyle aleyhtarım. Artist, hayatı seven ve hayatın aleyhinde olan

her şeyden nefret eden bir kim sedir. Atom bombası başlıca ölüm silâhı, hayatın ve her yaratıcı gayretin inkârıdır. Biz artistler atom bombasını takbih etmezlik edemeyiz. Bir atom harbi tehdidi artistin çalışmak için muhtaç olduğu teksif kudretini güçleştiren bir sinirlilik ve emniyet sızlık hali yaratır.

Ressam Milton Dacos'ta: «Atom bombasına aleyhtarım, Atom enerjisini sanat eserleri inşası için, meselâ bir tünel açmak için, kullanmak doğru bir şeydir, harp için kullanmak aslâ. Tama miyle barış lehindeyim.»

Milletvekili muhterem peder Medeiros Neto: «Rahip olmak sıfatıyla bu mevzuda bir fikrim var. Bombalar imha edilmeli, bu ölüm aletlerine malik olan milletlerin hükümetleri sür'atle bir uzlaşma yapmak ve bu atom bombalarının imhasını kontrol edecek bir komisyon teşkil etmelidirler. Bu bombaları kadınlara, çocuklara, harp değil barış isteyen halklara karşı kullanmak medeniyete, insanlığa, hıristiyanlık prensiplerine karşı affedilmez bir cürümdür.

LÜKSENBURG KIZIL HAÇI ATOM BOMBASININ YASAK EDİLMESİNİ İSTİYOR

«Milletlerarası Kızıl Haç'ın çağrısını tasvip ederek Lüksemburg Kızıl Haçı, kör silâhların, yani vuzuhlu idare edilmeyen veya vâsi sahalarda üzerinde, ayırt etmeksizin, tahribat yapan silâhların kullanılmasının, müdahafaya memur bulunduğu şahısların ve insani kıymetlerin imhası demek olacağını ve hatta medeniyetin istikbalini tehlikeye atacağını, kavdediyor.

«Lüksemburg Kızıl Haçı» bu gibi silâhlara müracaatı ve Atom Enerjisi veya buna benzer başka bir kudreti harp amaçları ile kullanmayı mutlak surette reddetmeyi merasimle taahhüt etmelerini, devletlerden Allah namına istiyor.»

ORADUR - SUR - GLANE GENÇLERİNİN BİR ÇAĞRISI

«10 Haziran 1944 korkunç katliamlarının şahitleri olan bir Oradour-Sur-Glane gençleri;

«Biz ki, mitralyözlerin ışığını yangınının takip ettiği, kiliseden çocukların ve kadınların iniltilerinin yükseldiğini duyduk.

«Biz ki, bebeklerini kolları arasında tutan yanmış kadınlar

gördük;

«Biz ki, şirin küçük bir kasabanın bir kaç saat içinde insanlığın o zamana kadar tanımadığı en korkunç bir harabeye döndüğünü gördük; harbin ne olduğunu biz biliriz.

«Bütün dünya gençleri!

«Bize hazırlanan şeyin ne olabileceğini gözlerimizin önüne getiriyoruz, gördüğümüzden yüz defa. bin defa daha korkunc.

«Oradur'da tefrik edilmeden mahalle papazı işçiler köylüler kadınlar, çocuklar, birbirlerine sarılarak ve bir daha görmeyecekleri kimseleri çağırarak yandılar.

«Atom bombası da tefrik etmeyecek!

«Dünya gençleri!

Bizi isitiniz! Sizi çağırırken önümüzde Oradur'un ölüm alevleri, ızdırabı, kanı duruyor.

Kuvvetlerinizi esirgemeyin, sununa kadar, Stokholm çağrısını imzalayın ve imzalatın.

«Ne Atom bombası ne harp, Oradour hiç birini istemiyor.»

BARİŞ TARAFTARLARI DÜNYA KOMİTESİNİN KORELİLERE BİR MESAJI

Barış taraftarları Koreliler komitesinin gönderdiği telgrafa cevap olarak, Barış taraftarları Dünya Kongresi Komitesi, Kore halkına hitaben aşağıdaki mesajı yayınlamıştır:

Barış taraftarları Dünya Kongresi Komitesinin sekreterliği ilân eder ki Kore, öteki milletler gibi, bir bütündür ve bölünmez ve Kore halkı öteki halklar gibi kendi işlerini düzenlemek hakkına sahiptir;

Komite şunları tesbit etmiş bulunuyor.

1 — Amerika hükümeti deniz kara ve hava kuvvetleriyle Koreye askerî müdahaleden mes'uldür.

2 — Amerikan hava kuvvetleri Koreli sivil halkı kitle halinde bombalamaktadır.

3 — Bu müdahaleye yol açmak için Amerika ve öteki hükümetler temeli 5 büyüklerin oybirliği ile karar almak olan Birleşmiş Milletler ana yasasını ihlâl etmişlerdir. Bu birleşmiş milletler otoritesine karşı vahim bir darbdır.

4 — Birleşmiş Milletler Ana yasasının prensibini her hükümet de ayrı ayrı ihlâl etmiştir, çünkü herhangi bir karar alın-

madan önce Kore halk hükümeti dinlenilmeliydi;

5 — Bütün bunlardan başka, Amerika Formaza adasına bir filo göndermeyi, Filipinlerdeki ordusunu kuvvetlendirmeyi ve Hindiciniye bir askerî heyet göndermeyi, yani daha üç Asya halkının içişlerine karışmayı karar altına almıştır.

Dünya Kongresi Komite sekreterliği:

Umumleşen bir çarpışmanın büyüyen tehlikesine işaret eder;

Atom Bombası kullanılmasına ait tekliflerin caniyane olduğunu haber verir;

Dış müdahaleye karşı girdiği imtihanda milli birliğini gösteren, Kore halkına candan yürekten sempatisini ve bağlılığını bildirir;

Birliği, hürriyeti ve bağımsızlığı içinde Kore halkının kendi mukadderatını kendisi tayin etmesi için Amerikan askerî müdahalesine bir son verilmesini ister;

Bütün milletlerdeki barış severleri Milletlerarası huzuru ve barışı elde etmenin günden güne en büyük çaresi hâlini alan, Stokholm çağrısını imzalatma işine hız verimye davet eder.

THOMAS MANN, STOKHOLM ÇAĞRISINI NİÇİN İMZALADIĞINI AÇIKLIYOR:

Ünlü Alman yazarı (Nobel mükâfatı) Thomas Mann Paris'den geçerken Claude Morgan ile önemli bir mülâkatta bulunmuştur.

Thomas Mann Amerikaya iltica etmek için Hitler Almanyasını terketmiş ve Amerikan vatandaşlığına kabul edilmiştir. Dış memleketde Nazizme karşı mukavemetin belli başlı idarecilerinden oldu.

İkinci dünya savaşından sonra Göte'nin 200 üncü yıldönümü münasebetiyle Almanya'ya gitti.

THOMAS MANN'ın MÜLÂKATI

Claude Morgan, Thomas Mann'a barış severler komitesinin selâmını söyledikten sonra «Atom bombası hususunda ne düşünüyorsunuz?» diye sormuştur.

Thomas Mann'ın cevabı şudur :

— Atom bombasının insanlık için vahim bir tehlike teşkil ettiği açıktır. Atom bombasını yapan bilginler huzursuzluk içindeler ve insanların bedbahlığı

— Devamı 10 uncu da —

MITEL BERG

Susun Allahın sesini dinleyelim!

Yazan:

MENELAS LUDEMİS

MENELAS LUDEMİS

Okuyucularımızın, bu değerli Yunan şairinin «Nâzım Hikmet» dergisinde bundan bir müddet önce çıkan güzel, içli ve dertli şiirini okuduklarını umuyoruz. Tercümesini yayınladığımız bu hikâye, muharririn kudretini, san'at kabiliyetini, fikir olgunluğunu ifade edecek mahiyette dir.

Sanatkâr 1912 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1938 yılında küçük hikâyelerden mürekkep ilk eserini yayınlamış ve devlet neşir mükâfatını kazanmıştır. Bunu 1940 da ikinci, 1942 de üçüncü ve 1944 de dördüncü kitabı takip etmiştir. Bir hikâyeci ve romancı olarak tanınan san'atkâr pek nadir olarak gayet güzel şiirler de yazmaktadır.

Kasvetli ve rutubetli bir gece... Köyden hiç ışık sızıyor. Düşmana hedef vermemek için bu dağ köyleri geceleri toptan ışiksiz yaşıyor. Düşman korkusu bütün köylülere hükmetmekte. Ha bugün gelecekler, ha yarın... Köy delikanlıları postalları ile uykuya yatıyorlar. Buna nasıl uyku denir?. Bir koyun melemesi, bir katır çiftesi ile hop! yerinden fırlayıvermek! Her gü-rültü ile bir yürek hoplaması, en ufak bir sese zorlu bir heyecan.

Şoselere yakın köyler, kararlarını çokdan vermişlerdi. Ne olacaksa olsundu. Kör talih ne isterse olsundu. Ama, dağlık köylerde iş değiştiriyordu. Gece nin fısıltılarından bile millet kuskulanıyordu.

İşte bu yüzden kapılar sıkı sıkı kapatılıyor, sürmeleniyor; bu yüzden pencereler örtülüyor, kandiller, lâmbalar maskeleniyordu...

Genç köy muhtarı Hristo Madris'in köyün ta öte kenarındaki evinde genç karısı Vangelia pek kasvetli ve üzüntülü idi. Yanbaşındaki beşikte mışıl mışıl uyuyan bir yaşındaki çocuğa bakıyor, içi içine sığmıyordu. Bu akşam kocası Hristo pek geçikmişti. Hâlâ görünürlerde vaktü. Bu mühim değildi, değil ama, gel gelelim köyde bazı kötü haberler de dolaşmağa başlamıştı: Artık işin şaka tarafı kalmamıştı. Neredeyse Almanlar hürya edip bütün köyleri basacaklardı.

İnsan nasıl üzülmeydi? Evet, bugün günlerden pazardı, pazardı ama, katilin cinayet işlemesi için pazarı cuması olmazdı ki... Muhtarın genç karısı korkusunu gidermek için komşulardan ikisini eve çağırmıştı; nede olsa bu bir teselliydi.

Komşulardan biri:

— Aldırma Vangelia, dedi, üzülmey; kar yolları kapadı, ışık mışık da sızmaz!

Öteki:

— Doğru, doğru söler. Biz böyle kapaklanmış yataırken kurtlar bile kokumuzu alamaz. Değil Almanlar!...

Vangelia bu sözlere kulak asmıyor, üzüntüsü devam ediyordu. Ama, boşuna.. Biraz sonra Hristo'nun postallarının dışarı da karı gıcırdattığı duyuldu. Atı da kişnedi. Vangelia kapıya koşup kocasını karşıladı:

— Nerelerde kaldın ayol, yüregim ağzıma geldi!

Hristo karısının geniş omuzuna hafifce vurdu; abasını silkip sandığın üzerine yaydı. ayaklarını bir iki defa yere vurdu ve içeriye doğru yavaş yavaş ilerledi:

— Akşamlar hayrölsun, komşular!

Misafirler yanlarında yer açtılar.

— Hani hava da berbat mı berbat. Kudurmuş sanki.

— Soğuk insanın iliklerine işliyor. Yeni bir şey var mı?

Hristo'nun suratı asıldı.

— Matabas oavadan yeni geldi..

— Eee? Ne varmış bakalım?

— Rus'lar hep çekiliyorlar mı?

— Deme? Gine mi?!

— Onlar da kaybederse!...

— Sivastopol düşmüş, herifler tâ Kafkaslara dayanmışlar!

— Deme yahu! Köpeklerin kimse önüne geçemedi gitti!

Üçü de birer sigara yaktılar.

Ateşe bakarak düşünceye daldılar.

— Başka?...

— Ha, az daha unutacaktım. Bazı vatansız yurttaşlar köy köy dolaşıp, gönüllü toplamağa çıkmışlar. Hani altınları da bolmuş... Düşmanlarımız hesabına.. İnsanlığın düşmanları hesabına asker topluyorlarmış. Bu akşam kahvede bekledik onları. Bu yüzden geciktim Zahir kardeşim gelemediler. İki kişiymişler. Daha fazlasını bilmiyorum. Hani, belki de bir tuzaktır. Ağzımıza bir kaç parmak bal çalıp, sonra bizi daha kolay, rahat rahat, boğazlamak için...

— Sorma, herşey beklenir böylelerinden. Tertip dedin mi türlü türlü var heriflerde...

— Matabas kendileriyle konuşmuş, yol göstermiş, kılavuzluk etmiş. «Yürekli kişiler!» diyor; er kişiler oldukları yüzlerinden belli diyor. Dillerinden bal akıyor, diyor!...

— Ya, öyle demek?. Hele bir buyursunlar da biz de tanıyalım şunları!. Şöyle bir gözçeğimizle görelim...

Yeniden düşünceye daldılar. Kadın, kandilin dibinde örgüsünü örüyor, hiç lâfa karışmıyordu. Hristo bir aralık karısına:

— Vangelia, dedi, yiyecek bir şeyin var mı?. Şöyle bir iki lokma atırsak fena olmaz!

— Öğleden kalma kuru fasulyeden başka bir şey yok!

— Bir iki kaşık tarhana kaynatsan da komşularla içimiz ısınsa biraz. Ne dersin.

Komşulardan yaşlısı:

— Bize bakma Hristo, dedi, biz taam ettik, karnımız tok!

Vangelia cevap vermeden kocasının isteğini yerine getirmek üzere ayağa kalktı. Su ocakta kaynamağa başladı. Tekrar düşünceye daldılar.

— Bu gece de o ses duyulmadı. Ne dersin?!

— Duyulmadı ya! Bence bizden vazgeçti gayri!

Hristo'nun yüzü ekşidi.

— Elden ne gelir, dedi, dinlemedik kendimizi. Böyle muhtarlığın ben içine s.....! İhtiyar Hey'etinden Kir Angeli'ya, bana bak Kir Angeli, dedim. Yamaçtan duyulan ses Allahın sesi, hani iyi bil. İşte bu kadar... Evvelâ, dedim, söyle bana, hangimizde böyle gür bir ses var; hangimizde o bilgi, o hikmet, ha? Var mı, söyle?! Sonra, dedim, eğer senin didiğin gibi O bir insansa ne diye bizim işleri-

mize karışsın, burnunu soksun? Söyle Allahını seversen komşu, doğru demedim mi?

— Doğru, dosdoğru lâf etmişsin! Ama, bu yağlı sıçanlar bunlardan anlamazlar ki...

— ... Çek paracıkların kasa-badaki bankadan, dedim. Iraklı ustaya ver de yamacın tepesine bir türbe yapsın; bir de kandil oturtalım oraya yana dursun!. Bir kere uğramışken neden O'nun şefaatinin reddedip, köyümüzdün gerisin geri çevirelim?

İstamat ateşi karıştırdı, sonra:

— Neydi o ilk seferi, çocuklar, dedi. Ya hatırlayın hele, neydi o ses, neydi o sözler; «Köylü yurttaşlar, dedi, Savastan vaz geçmeyin. İstilaçıya boyun eğmeyin! Eli silâh tutan dağlara çıksın, oralarda sizi kardeşleriniz bekliyor!... Köylü yurttaşlar! Gözlerinizi dört açın... Düşman yakında köyünüze de gelecek, Onların sözlerine, vaidlerine inanmayın. Yılanın sözüne güven olmaz!. Tüfeklerinizin neredede saklı olduğunu söylemeyin. Bunu canımızla ödersiniz sonra...»

Ama, ertesi gün imansızın bir silâhları topraktan çıkarıp, teslim ettiydi. Alman da bunu istiyordu. «Köpoğlu köpek! Demek bunca zamandır onları saklıyordun da teslim etmedin ha?

Vurun şunun başını!» O gün, bu gündür hangi babayiğit bir daha silâhını teslim eder. Varsa çıksın. Hepimiz ondan bekliyoruz nasihatini, yamaçtan gelen sestem:

— Demek Papa — Sideros geçen akşam kilisede verdiği vaazda söylediklerinde haklı. «Muh-

terem cemaat, dedi, bence kurtuluşumuzun Allahın isteği, O'nun arzusu. İmanımız bütün olsun ve O'nun nasihatlarına uyun! Savaşımızın yürütülmesi

O'nun elinde, kumanda O'nda!» İşte, Papaz dediğin böyle olmalı!

Patlakis açıkgozlük ederek: «Emin misin Papaz efendi, yamaçtan gelen sesin O'nun sesi olduğuna emin misin? Ya İblis'in sesiyse. Yahut bizimle alay etmek isteyen bir muzibin yediği haltsa?» dedi.

Papazın cevabı çok yamandı hani: «Münkir sesini kıs! diye kükrediydi. Günahkâr oluyor-

sun! O sözler hikmet ve bilgi dolu sözler. O'ndan başkası olamaz. Sen hiç İncili okumadın mı?» «Okudum!» diye cevap ver-

diydi, Patlakis. «Eh öyleyse yekil karşımdan!» diye Papa - Sideros herifi haşlamış tavuğa o-

virip mihraba doğru yürüdü Vangelia kalkıp tarhana gör-

ne bir avuç tuz attı.

— Yamaçtan gelen s

Dünya Milletlerinin Barışın kurulması yolunda faaliyetleri

— **Baştarafı 7 incide** — için emek sarfettiklerinden vicdan azabı çekiyorlar. Amerikada bile atom bombasının kullanılmasına karşı koyuyor ve onu yasak ettirmeye çalışıyorlar. Söyledikleri yazdıkları hep budur. Einstein bu işte en çok faaliyet gösterenlerden biridir.

— Stokholm çağrısını niçin imzaladınız?

Stokholm çağrısını, gayesi barışa hizmet olan her hareketi desteklediğim için imzaladım.

«Atom bombası harbinde eminim ki galip, mağlup olma - caktır, dünya umumî bir harabiye gömülecektir. Çağrısı bu - nun için imzaadım.

«Yeni vatanım olan Amerika - nın menfaatine göre hareket ettiğimden eminim. Yeni bir savaş Amerikada yalnız maddî tahribat yapmıyacak manevî tahribat da yapacaktır. Zafer bile kazansalar ortada demokra - si namına bir şey kalmıyacaktır.

«Yeni vatanımı gerçekten seviyorum. Yukarıda dediğim gi - bi Amerikada atom bombası a -

leyhinde kuvvetli bir ceryan var. Bu işe bilhassa bilim adam - ları, kilise adamları, profesörler önyak oluyorlar.

— Demokratik Alman Cumhu - riyetinde Stokholm çağrısı için 11 milyon imza toplandığını bi - liyor musunuz?

— Onbir milyon mu dediniz. Bu çok güzel bir şey. Fakat e - min olun batı Almanyada da halk savaşa militarizme aynı de - recede düşmandır. Avrupa halk - larının kendilerine aidiyeti ol - mıyan bir halbin yükünü taşı - mak istemedikleri açıktır.

İNGİLTEREDE:

Büyük Britanyada Trade Uni - onlar atom bombasına aleyhtar dırlar.

Son sendika konferansına madenciler bu yolda bir dilekçe göndermişlerdir.

Yıllık demiryolu işçileri kon - feransında 1 e karşı 79 üye hid - rojen ve atom bombalarının ka - nun dışı ilân edilmesi lehinde oy vermiştir.

★ 3 Temmuzda İtalyanın her tarafında İtalyan gençler birliği

Barış Komitesi 3,200,000 imza toplamıştır.

★ İngiltere: Londra'da Barış taraftarları Konferansında öne m li meseleler görüşülmüş ve Kon ferans kapanırken yerli ve ya - bancı birçok Barış taraftarı halk mümessili söz almıştır. Bu ara - da Amerikanın Koreye müdahale si oy birliği ile takbih edii - miş ve İngiliz hükûmetinin A - merikanın ardı sıra yürümesi - nin işçilerin omuzlarına yeni ve taşınması imkânsız külfetler yük - lettiği belirtilmiştir. Bildiride: İngiltere Hükûmeti, Çin Halk cumhuriyetini tanıdığına ve o - nunla siyasi, iktisadi, ticarî mü - nasebetler kurduğuna göre, A - merika idarecilerini ikna ederek Çin Halk cumhuriyetinin Birleş miş Milletlerde temsilini sağla - malıdır, denilmektedir.

Londra Barış Konferansı İn - giliz halkını Stokholm Çağrısını elbirliği ile imzalamaya davet etmiştir.

★ Geçen hafta içinde, şimdi Kuzey Korelilerin elinde bulu - nan Güney Kore'nin eski başken ti Seul'da bir gösteri yapan A -

merikalı esirler, Birleşik Ameri - kayı idare eden sermayedar züm - relerinin kendilerini aldattıkları - nı söylemişlerdir. Elleri A - merikan siyaseti aleyhinde pano - lar taşıyan bu esir askerler, «A - merikadan Kore'ye sevk edildik - leri zaman bu memlekette inzi - batı temine memur olduklarının kendilerine söylendiğini, halbu - ki Kore'ye ayak basar basmaz işin farkına vararak hakikati gördüklerini ilân etmişlerdir. A - merikanın müdahalesi olmazsa Kore halkının kardeşçe ve sükû - net içinde yaşayacaklarını belir - ten esirler, bu hakikatin dünya - ya ilân edilmesinin bir zaruret olduğunu söylemişlerdir.

Gene geçen hafta Kuzey Kore radyosunda bir konuşma yapan Amerikalı esir teğmen Mairlot, Kore halkının Segman Ree hü - kûmetine kin beslediğini ve bu hükûmeti tutarak Kore halkının kanını döken Amerikalılardan da nefret ettiğini belirtmiştir.

★ Kore gençleri İtalyan Ba - rış taraftarlarının, Amerikanın Koreye saldırısını protesto eden beyannamesini yayınlamışlardır.

Okuyucularımızdan bir Türk anasının Mektubu

Bir okuyucumuzun mektubunu, sadece bir iki düzüt - meyle aşağıya koyuyoruz :

Halkımızdaki kuvvetli barış hasretini ve savaştan nefreti ifade ettiği için neşrini uygun gördük:

«Mecmuanızın geçen sayısının kapağını gördüm de irkil - dim. O canım İstanbulu, mübarek Sultanahmet camisini, Aya sofya camisini, akli karalı bulut dumanı kaplamıştı. Sanki ya - nardağların volkanı gibiydi. Atom bulutuymuş. Belliydi, bir fotoğrafçı hiylesiydi. Ama bana çok kötü tesir etti. Pek kötü şeyler düşündüm. Hep şimdiye kadar bu mel'unun adını duy - duktu. Bir de resimlerini görmüştük. Bir defa da sinemasını görmüştüm. Bu sefer yanımdaydı. Demek ki bizim de kapı - mızdaydı, hemen çalıyordu. Ben pek cesarltli bir kadın de - ğilimdir, korkak da değilimdir. Hoş çok cesaretli olsam da ne yapardım? Bizim Feridun bey, kaynımdır tâ harbin başın - danberi evi gazetelerle doldurur, mecmualarla doldurur. Ala - manların ne zalimlikler ettiklerini, ne vahşetlikler yaptıkları - nı ondan öğrenmiştim. İlk zamanlar pek umursamazdım. Son - ra işin iç yüzünü ben de anladım da bizim mahallede herkese anlattımdı. Dilimin döndüğü kadar. Coştum da öyle ileri git - mişim ki, mahallede adımla siyasetçiye çıkardılardı bir zaman - lar. Sizin gazetenizin kapağını Remziye ablaya da gösterdim. «Hay gözleri çıksın, kim yapmış bunu kız?» dedi. «Mübarek camii şerifleri.» Ben de bildiğim kadar anlattım: Yani bu mec - mualar, böyle olsun istemiyorlar, dedim. Barış olsun istiyor - lar. Harp olursa böyle oluruz sonra. Allah muhafaza etsin, di - yorlar dedim, sakın harp yapmıyalım, diye anlattım, biraz ya - tıştı da yüreğine su serpildi. Bakın aynen yazıyorum, şöyle de - di; «Onun hem de tıpkı konuşması gibi yazıyorum: «Biz, orta - lık sulf olsun diye gözlüyoruz. Gazetelere var mı harp? Atom mudur, hep o zikkımı ballandırırılar. Bir şey değil yazık olacak, ümmeti Muhammede de yazık olacak, çoluğu çocuğu da kırdıracaklar. Bombalarla zelzebil edecekler. Sanki çektik - lerimiz de yetmemiş de...» Remziye ablanın sözlerini aynen yazdım. Feridun bey de «Remziye ablanın tıpkısını yaz» dedi.

«Sakın değiştirmeden yaz» dedi. Remziye abla da hep bugün - lerde bana çatıyor. Diyor ki: «Hani dünyada Almandan kötü - sü yoktu» diyor. «Onu bir yıksalar ortalık gülistana dönecek diyordun. Alaman yıkıldı gitti, niye rahat durmuyorlar?» di - yor. «Şimdi de Amerikalılar tutturmuş, yok benim Rusuman harbim var, tutturmuş. Bunların ben bir gün rahatlığını gör - medim. Balkan harbinden bu kadar geçti. Arada gene fakiri fukarayı ezecekler diyor. Gözleri kör olsun inşallah...» Rem - ziye ablanın lâflarını da aynısı gibi yazdım. Atom bombası ilk defa atılınca Keyser hanımların radyosundan dinlemiştik. Bizim komşumuzdur. Japonların nasıl perişan olduğunu, rad - yoda anlattılar. Birden yüz bin kişinin ölüşü hep gözümün ö - nüne geldi. Elim ayağım yatakta buz kesti. Ne günahları var sanki? Mecmuadaki yazılanları da okudum. Okudukça okuduk - ça da o gün aklıma geldi tekrar. Tekrar fena oldum. Radyo dinlediğimiz gündeki gibi. Bizim şehirlerimize bomba atılrsa ne olur, yazmışsınız. İstanbula, Ankaraya, İzmirle filân yazmış - sınız. Şimdi düşünüyorum da harp çıkarsa bombayı. bize de atacaklar. Peki ne olur halimiz, bunu baştakiler düşünmüyor mu? Bu mektubu size yazmaktan çok çekindim. Feridun bey de ille de tutturdu, «Bunları yaz» dedi. «Göndereceğim» diye tutturdu. Yanışlarımızın kusuruna da bakmayın, affınızı dilerim. Yani demek istiyorum ki uğraşın ne yapın yapın mem - timizi kurtarın. Atomdan, harpten kurtarın. Ben mahallede herkese söylüyorum, Bir tane de harp isteyeniyi yok. Şu üç gün içinde 20 kişiye belki de söyledim. Herkes sulh olsun istiyor. Yavrularımızı, kardeşlerimizi, kocalarımızı, analarımızı, baba - larımızı, konumuzu komşularımızı bombalarla öldürtmeyin; ine şü yaktırmayın. Memedeki çocuklarımızı düşünün; evlerimizi; camilerimizi; - dükkanlarımızı yaktırmayın. Yazık ettirmeyin. Kore Hamile kadınlarımızı unutmayın. İhtiyar analarımızı unu - mayın. İnsanlar kolaycan mı ortaya konuyor? Bir de bizleri sorun, Annelere sorun. Harbi, atom bombasını kim ister? Bu millet delirdi mi? Şen ve esen kalın.

Temmuz 7 — 1950, Kocamışta Paşa — Bedriye Okçuo

Olaylar karşısında

— Baştarafı 1 incide —

DIŞ POLİTİKA: NEHRUNUN TEKLİFİNİ SOV- YETLER İYİ KARŞILADILAR, AMERİKA REDDETTİ.

Amerikanın, Korede olmazsa başka bir yerde, mutlaka bir dünya harbi çıkarmağa azmetmiş olduğu, Nehrunun Kore savaşına son verilmesi için yaptığı teklife, Acheson'un kesin olarak red cevabı vermesiyle de belli olmuştur. Eğer Kore işinde eleri temiz ve barış niyeti halis olsaydı, hele Stalinin müsait ce vabından sonra, Amerika Kore meselesini oturup konuşmaktan, ve bir uzlaşma zemini aramak tan her halde kaçmazdı gibi geliyor bize.

M.SİR YARDIM İSTEMİYOR

4 üncü nokta kanalıyla Mısır'a yapılmak istenen Amerikan yardımını Mısır Hükümeti «Ulkenin bağımsızlığına hanel tireceği» mülâhazasıyla reddetmiştir. Bu haber bizde Amerikan yardımını sadece yeter görmedikleri için tenkit edenlere bir ibret dersi olur mu acaba?

10 MİLYONLUK TAHSİSAT- TAN TÜRKİYENİN KORE SA- VAŞLARINA FİLEN KATIL- MASINA KADAR...

Zehirli bir örümcek gibi Amerika harp ağlarını örmektedir. Tahrikler harp plânlarını; harp plânları harp tahsisatlarını; harp tahsisatları da yeni tahrikleri kovalayıp duruyor. Daha dün, denecek kadar, yakın bir tarihte, yani Temmuzun 19 unda Truman kongreden 10 milyar dolarlık yeni tahsisatla, bir takım ekonomik yetkiler ve kısmi seferberlik yapılmasını istemişti. Aradan 15 gün geçmemiştir ki, New-York kaynaklı ajanlar bütün hür (!) milletlerin kısmi seferberliğe doğru gideceklerini haber veriyorlar. Birleşik Amerikanın, Londrada toplanacak olan Atlantik-Paktı üye devletleri temsilcilerinden, dünyanın bu bölgesinde askeri istihsal kaynaklarının süratle artırılmasını isteyeceği bildiriliyor. Bu, Alman ağır endüstrisinin harp istihsalına başlayacağı manasına gelir. Amerikan ekonomisi daha şimdiden barış rejiminden harp rejimine geçmeye başlamıştır: Truman kongreye yolladığı son mesajda, fiatlarda ani yüklemeler olduğu takdirde fiat kontrolü ve istihlâkin tahdidini içeren lağan üstü tedbirleri derhal uygulamak edeceğini açıklamıştı. Bu yandan Amerikanın başta Almanya'da harp endüstrisini teşvik etmek için fa olarak harekete geçirdiği kredi veriliyor. Harp hazırlarına hız verildiği aşikârdır. Amerikan Akdeniz filosu tahakküm altına almıştır. İngiliz donan-

masıyle müşterek manevralar yapıyor. Ve 9 parça Amerikan harp gemisi İstanbul limanında bulunacakları bir sırada Türk donanmasının Karadenizde manevraya çıkacağı ve bu manevrada Amerikalı uzmanların da hazır bulunacakları bildiriliyor.

Tito, Yugoslavyada gizli seferberlik yapıyor; İran şahı, 1921 tarihli Sovyet — İran anlaşmasının bir maddesini, neçense tam şu aralık hatırlıyarak, Sovyetlere kafa tutuyor. İkinci dünya harbinde Belçikayı Almanya'ya teslim eden ve Dünkerk faciyesinin başlıca müsebbiblerinden sayılan kral Leopold, Belçika halkının karşı koymasına rağmen tekrar tahta çıkarılıyor. Ve atom enerjisi komisyonu başkanı senatör Mac Mahon, Amerikanın Hidrojen bombası yapmağa karar verdiğini ve bu canavar silâhının pek yakında tecrübe ri yapılacağını açıklıyor.

SENATÖR CAIN'IN ZİYARE- Tİ VE TÜRKİYENİN KOREYE 4500 KİŞİLİK BİR KUVVET

YOLLAMAYA KARAR VER- MESİ...

Amerikanın sayılı harp kışkırtıcılarından ve Ayan meclisi silâhli kuvvetler komisyonu üyelerinden olan senatör Cain, sırtında askeri üniforma olduğu halde ansızın uçakla Ankaraya geliverdi. Dışişleri bakanımız bşy Fuad Köprülü'yle gizli bir konuşma yaptı ve arkasından Ankara radyosunda Türkçesi okunan uzun bir demecinde bulundu. Sözü senatörün bu demecine getirmeden şunu kaydetmek isteriz ki, garip bir tesadüfle, Türkiye nin Kore savaşlarına fiilen katılmak kararını vermesi, senatörün dışişleri bakanımızla yaptığı gizli görüşmeyi takip etmiştir. Birleşmiş Milletlerin başvurduğu 52 üye devletten ancak dörtü Kore savaşlarına fiilen katılmayı göze almış ve bunlardan da yalnız Amerika kara kuvvetleriyle savaşa girmişken, Demokrat Parti hükümetinin 4500 kişilik bir silâhli kuvvetle savaşa katılmak kararı almış olması, Türkiyeyi, sonu karanlık maceralara

ta sürükleyecek mahiyette bir harekettir. Anlaşıyor ki, Marshallaştırdığı öteki hükümetler üzerinde bu hususta müessir olmayan, ve Koreye kuvvet göndermediklerinden acı acı şikâyet eden Amerika, ağır basmış, konuşulan teklifine önce ihtiyatlı bir cevap vermiş olan D.P. hükümetine savaşa katılmak kararını verdirmiştir. Senatör Cain'in demecine gelince; Amerikalı senatör Türk milletini, savaş kabiliyetini ve cesaretini uzun uzun öğdükten sonra, Türkiye'nin Kore savaşlarına katılmasının askeri ve politik önemi üzerinde durmuş ve Atlantik Paktına alınmamız için çalışmayı vaad etmiştir. Senatörün bu vaadi, hükümeti ne derece kadar tatmin etmiştir, tabii bilemeyiz. Sade bildiğimiz şudur ki, Atlantik paktına eğer Türkiye alınırsa, bu sadece Amerikanın Atlantik paktının bellibaşlı üyelerini yani, İngiltereyle Fransayı üçüncü dünya harbine sürüklemek için dünyanın bu bölgesini, yani Türkiyeyi kavga çıkarmaya en elverişli yer olarak seçtiğine delâlet eder. Böyle bir macerada Türk milletinin payına ölümden başka hiç bir şey düşmeyeceği ise, meydandadır.

Türk Barışseverler Cemiyetinin

B. M. M. Başkanlığına çektiği Telgraf

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI YÜKSEK MAKAMINA
ANKARA

Bakanlar kurulu halk efkârının heyecan ve teessürünü mücip olan bir şekilde ve Amerikan senatörü Mr. Cain devlet erkânlarıyla temastanından hemen sonra Kore'ye 4500 kişilik bir silâhli kuvvet gönderme kararını vermiş bulunuyor. Hükümetçe her ne kadar bu kararın Birleşmiş Milletlere karşı girişilen taannütleri yerine getirmek üzere verildiği ifade edilmişse de, bu kararın verilmesi hem Türk Anayasasına hem de Birleşmiş Milletler Anayasasına aykırıdır. Zira Birleşmiş Milletler Anayasasının 43. ü maddesi bu kurula dâhil olan memleketlerin herhangi bir ihtilâfa silâhli olarak müdahaleleri için önceden bazı hususi anlaşmaların mevcudiyetini şart koşturmuştur. Oysaki, Türk milletiyile Birleşmiş Milletler arasında bu hususta herhangi bir hususi anlaşma mevcut değildir. Bundan maada, yine Birleşmiş Milletler anayasasının adı geçen maddesi gereğince bu hususi anlaşmaların, imzalayan devletler tarafından, her birinin anayasasının usulüleri gereğince tasdik dimesi lazim gelmektedir. Görülüyor ki, hükümet silâhli kuvvetler göndermek şöyle dursun, bu hususta yapacağı herhangi bir anlaşmayı dahi Türkiye Büyük Millet Meclisinin tasdikinden geçirmek mecburiyetindedir.

Türkiye hükümeti Kore'ye kara askeri göndermek kararıyla, açıkça belirtilmemiş olmakla beraber bir harp ilânı kararı vermiştir. Halbuki Türk anayasası gereğince harp ilan etmek yetkisi münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğundan, hükümet memleketin istikbali ve güvenliği bakımından fevkalâde tehlikeli olan bu kararı vermekle se lâhiyetlerinin hududunu tecavüz etmiş, anayasa hükümlerine riayet etmemiş bulunmaktadır.

Türk Barışseverler Cemiyeti, bütün barışçı Türk halkının şu anaaki en samimi hissine tercüman olduğu kanaatiyle Türkiye'nin Koredeki silâhli ihtilâfa bu şekilde fiilen iştirak edecek yerde, Hindistan hükümetinin yaptığı barış yolunda yapılacak teşebbüslerle bu harbin durdurulmasına ve dünya barışının tehlike ten kurtarılmasına çalışmasını diler. Cemiyetimiz, yüksek makamınızın, hükümetin millî menfaatlerimize, Birleşmiş Milletler Anayasasına aykırı olan kararını bir an önce iptal etmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisini fevkalâde toplantıya davet edeceği ümit ve temennisiyle derin saygılarını arz ve takdim eder

Başkan

Dr. Behice Boran

Genel Sekreter

Adnan Cemgil

BARIS

BARIS

Sahibi ve Negriyatı fiilen idare eden:
Rifat PELVAN

Fiati: 25 Kuruştur.

Abone şartları: Yıllığı 500

Altı aylığı 250 kuruş

İdare yeri: Ankara caddesi İzzettin Han
No: 49

Posta Kutusu: 54 — Aksaray - İst.
Dizgi ve Baskı: Osmanbey Matbaası

YIL : 1 SAYI : 8 **POLİTİKA FİKİR SANAT** 1 Ağustos 1950

Susun Allahın sesini dinleyelim!

— Baştarafı 9 uncuda —

çeyrek saat ya geçti, ya geçme-
diydi ki, dışarıdan bir tıkırtı du-
yuldu. Hristo, kulak kabarttı.
Tıkırtı tekrar duyuldu. Muhtar
baltayı alıp kapıya yaklaştı.

— Kim o?.

— Benim, ben... açiver.

Muhtarın, kapının sürmesini
çekmesiyle, önüne inleyen bir
insanın yığılıvermesi bir oldu.

— Vangelia ışığı, çabuk, Bir
yaralı var!!

Karısı kandili getirene kadar
Hristo yaralıyı odaya aldı ve
kapıyı yeniden sürmeledi. Yara-
lı, bir eliyle kalbinin üzerine
bastırıyor, öbür elinde de mu-
kavvadan yapılmış bir huni tu-
tuyordu. Bu huni, iç mukavemet
te megafon yerine kullanılan
hunilerden biriydi. Kandil gelir
gelmez Hristo'nun ağzından bir
hayret nidası yükseldi. Kuca-
ğında yatan yaralı köyün öğret-
meni idi.

— Öğretmen, sana ne oldu?
Seni kim vurdu? Nasıl geldi bu
felâket başına?

— Yavaş konuş, bir kimse
duymasın!

— Vangelia, çabuk sıcak su
getir, bez bul, yarasını temizle-
yelim!.

— Boşuna zahmet muhtar...
Bir kaç dakikalık ömrüm kaldı.
Yalnız biraz konyak varsa... Ba-
zı şeyler söylemek istiyorum...
söyliyebilirsem eğer... Köyün en
yiğit erkeği olduğumu biliyorum.
Namuslu ve vatansever bir va-
tandaşsın. Ben kurtuluş savaşı-
na canımı vermek üzereyim. Sen
benim yerimi alacaksın. Çoktan-
dır sana gelmek istiyordum ama,
hiç peşimden ayrılmıyorlardı. Be-
ni dinle Hristo. Yarın sabah,
casusları alıp götürecekt adamları
göndermesi için, Kaptana ha-
ber veremedim.

— Demek O sendin ha?. Al-
lah sendin?!!

— Hiç bir zaman böyle bir
şey olduğumu söylemedim Hris-
to. Ben Savaş'ımızı temsil edi-
yorum. Ama, Allah bizimle be-

raber. Müttefik ve hamimiz.

Öğretmenin sesi gittikçe daha
kısıp çıkıyordu.

— Devam et, söyle. Ne yap-
mam lâzım. Nereye gideceğim?
Nasıl?

Hristo Öğretmene bir yudum
Konyak daha içirdi.

Dağa... üç saatlik bir yol...
Bizimkileri Çakal ininde bula-
caksın. Hemen yola koyul.
«Dur!» derlerse «Andruço» pa-
rolasını verirsin. Kaptana olanı
biteni anlat. Benim yerimi al-
mak istediğini de söylemeyi u-
nutma...

O an öğretmenin boğazından
yeni bir kan dalgası fıskırdı.

«Sevasti kadının oğlu Foti
köyün casusu. Beni de o vurdu.
Daha çok zararı dokunmadan
hemen, derhal şimdi ölmesi ge-
rek...»

İkinci bir kan dalgası öğret-
menin ağzından boşaldı. Öğret-
men bir daha konuşamadı.

Hristo kasketini çıkardı. Eli-
ni öğretmenin göğsüne koydu.

Alçak bir sesle:

«Yemin ederim ki...» diye
başladı. Fakat andı yarıda bı-
rakıp öbür odada su ısıtan ka-
rısına seslendi:

«Vangelia, hiç bir şey görme-
din, hiç bir şey duymadın, hiç
bir şeyden haberin yok, anla-
dın mı? Al şu huniyi de amba-
ra sakla. Ha şöyle, cesur ol ba-
kalım. Sabah eve dönmüş olu-
rum. Şimdi, buluver bana şu
baltayı.»

«Baltayı da ne yapacaksın?»

Kısa kes. Çürük bir kütüğü
temizlemeye gidiyorum.

Bütün köy kurşun gibi bir
uykuya dalmıştı. Köyün karla
örtülü yolunda köyün yeni «Öğ-
retmeni tek başına ilerliyordu.
Bu öğretmen kalemin nasıl tu-
tulacağını belki bilmiyordu. Bil-
miyordu ama, vatanın şeref bay-
rağının nasıl tutulacağını bili-
yordu.

Tercüme Eden
ALİ BALKANLI

MASKELENMİŞ MEDENİYET DÜŞMANLIĞI

İkiyüz Milyon İnsan Stokholm çağrısını imzaladı

Dünya barış taraftarlarının Polonyadan 17,000,000, im-
Stokholmdede karar altına aldık- manyadan 10,000,000, İt- man'a
ları, atom silâhının yasak edil- 8,000,000, Fransadan 10- niş e-
mesi ve bunu ilk kullananın ce- Çekoslovakya'dan 10,000- tanın-
zalandırılmasına dair olan tari- den 27,000,000, Sovyetlergeçti
hi Barış Çağrısını bugüne ka- ğinden 58 milyon ... ves e-
dar yeryüzündeki çeşitli renk, za toplanmıştır.
dil ve siyasi anlayıştaki 200 mil. İmza kampanyası gün
yondan fazla insan imzalamıştır. çe gelişmektedir.